

LEERDEBAT

#IEDEREEN
AANBOORD

Nieuwe buren hebben recht op wonen en participatie

maandag
05.02.2024
9u-12u
Vlaams Parlement
(zaal De Schelp)

Voor meer info contacteer denieuweburen@orbitvzw.be

Verslag leerdebat 'Nieuwe buren hebben recht op wonen en participatie'

Een betaalbare en kwalitatieve woonsituatie is een belangrijke voorwaarde voor participatie in de samenleving. Zonder woning is het onmogelijk om te starten aan een cursus, om te integreren op de arbeidsmarkt of om de kinderen te laten aarden in een nieuwe schoolomgeving. De zoektocht naar een woning verloopt helaas niet van een leien dakje.

Op maandag 5 februari kwamen vrijwilligers, middenveldorganisaties, administraties en politici samen in het Vlaams Parlement om het woonbeleid voor erkende vluchtelingen en tijdelijk beschermden onder de loep te nemen. In totaal zo'n 60 aanwezigen. Doorheen een leerdebat legden vrijwilligers hun expertise voor aan enkele politieke vertegenwoordigers.

De experts van dienst waren:

- Herman Loos: vrijwilliger in Fedasil (Kapellen).
- Herman Baert: bestuurder vzw Huren voor Buren (Herent).
- Ruben Laflere: woont samen met een vluchteling via de Melding Tijdelijk Wonen (Gent).
- Babette Wyckaert: vrijwilliger bij Mondiale Werken regio Lier en de Woongenoten (Antwerpen).
- Pol Ostyn: vrijwilliger bij vzw Karibu (Anzegem).

De politieke vertegenwoordigers waren:

- Robrecht Bothuyne (cd&v)
- Elisabeth Okmen (Open Vld)
- Eva Platteau (Groen)
- Onno Vandewalle (PVDA)
- Maxim Veys (Vooruit) (aanwezig vanaf thema 3)

De thema's werden op voorhand voorbereid. Er werd vanuit de ervaringen van de experts gekozen om het te hebben over: een Vlaams verdeelplan voor erkende vluchtelingen, het

nieuwe toewijzingsmodel van de woonmaatschappijen, discriminatie op de private huurmarkt, samenhuizen, permante tijdelijkheid en wonen in verhouding tot mobiliteit.

1. Vlaams verdeelplan erkende vluchtelingen (Herman Loos)

Herman Loos gaat als vrijwilliger bij Fedasil Kapellen samen met erkende vluchtelingen uit het centrum **op zoek naar woningen op de private huurmarkt**. Hij merkt dat erkende vluchtelingen die vanuit de collectieve opvang op zoek moeten naar een eigen woning vaak tussen wal en schip vallen.

Waar lokale opvanginitiatieven vaak de brug vormen tussen het federale niveau (opvang) en het lokale niveau (maatschappelijke integratie) wordt de transitie vanuit de federale opvang bemoeilijkt door het gebrek aan inbedding in een gemeente. Lokale besturen doen er soms lang over om een nieuwkomer te registreren in hun gemeente, waardoor zij geen bewijs van inkomen kunnen voorleggen bij particuliere eigenaars of makelaars. Zo wordt hun kans om gekozen te worden nog kleiner.

Het kunnen betrekken van een woning is daardoor vaak afhankelijk van het eigen netwerk. Via via lukt het soms nog om een woning te huren, maar de kwaliteit en duurzaamheid zijn niet altijd gegarandeerd. De vraag is of de Vlaamse overheid, gezien de hoogdrempeligheid van de zoektocht, geen regierol moet opnemen in deze. In Nederland krijgen gemeenten een taakstelling waarbij ze een bepaald aantal erkende vluchtelingen moeten huisvesten op basis van het aantal inwoners en het al gehuisveste erkende vluchtelingen.

Moet de Vlaamse overheid werk maken van een gelijkaardig Vlaams verdeelplan erkende vluchtelingen?

De politici aan het woord

Elisabet Okmen (Open Vld): Vluchtelingen mogen zelf kiezen waar ze willen wonen. De prioriteit zou moeten zijn om begeleiding te voorzien in de zoektocht naar een woning. Een verdeelplan is wel te bespreken bij acute crisis. Er moet vooral worden ingezet op het verhogen van een structureel aanbod.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Verdeelplan is geen goed idee en is zelf een gebrek aan respect voor erkende vluchtelingen. Woonnood is gigantisch en er zou betaalbaar aanbod moeten worden gecreëerd voor iedereen die het nodig heeft.

Eva Platteau (Groen): Vluchtelingen hebben vrij keuze recht op vestiging. Is wel voorstander van spreidingsplan voor asielzoekers. Dat bevordert de integratie in de lokale gemeenschap. Om tegemoet te komen in de vraag naar betaalbare woningen voor nieuwkomers moet worden ingezet op meer sociale woningen.

Onno Vandewalle (PVDA): Is akkoord met vrije keuze recht op vestiging. Haalt gebrek aan structurele visie voor de opvang van asielzoekers aan. Verwijst naar het op- en afbouwen van (lokale) opvangplekken.

Reactie en vragen publiek

- Keuzevrijheid voorop stellen heeft geen zin voor nieuwkomers: zij hebben simpelweg te weinig middelen om een woonsituatie te "kiezen". Doe dat dus niet.
- Er is meer begeleiding nodig voor asielzoekers & erkende vluchtelingen. Dit mag niet enkel op de schouders van vrijwilligers vallen.

Elisabet Okmen geeft nog aan dat het lokale bestuur uitermate belangrijk is in deze. Ook het middenveld moet betrokken worden. Eva Platteau zegt dat ook de begeleiding vanuit de opvang omhoog moet. Robrecht Bothuyne haalt belang vrijwilligers aan. Is gekant tegen verplichte spreiding vanuit Brussel.

NOOT: We brengen nog zelf aan dat dit 'verdeelplan' geen verplichtingen beoogt in hoofde van de woningzoeker. Het gaat vooral over het creëren van een extra woonaanbod op basis van een projectie van een billijke verdeling én op basis van deze uitgangspunten:

- We hanteren vanaf 1/1/2025 dezelfde verdeelsleutel voor de verdeling van erkende vluchtelingen over de gewesten zoals voor tijdelijk beschermden uit Oekraïne (60% Vlaams, 30% Waals en 10% Brussels gewest)
- We weten daardoor op maand/kwartaal en jaarbasis hoeveel woningzoekende erkende vluchtelingen, subsidiair beschermden en tijdelijk beschermden er zijn. We weten dat een aantal onder hen zelf iets zullen vinden, maar een grote groep dat niet meteen zal doen.
- We kunnen al vertrekken van het basisgegeven dat er – naar eigen zeggen van Fedasil - zo'n 2800 personen geblokkeerd zitten in de collectieve opvang of de LOI. Om die groeiende achterstand weg te werken zouden we al kunnen beginnen om 1560 personen in het Vlaamse Gewest, 840 in Waals Gewest en 280 in Brussel Gewest te creëren.
- De Vlaamse overheid doet een oproep voor woonaanbod op basis van een beleidsplan met heldere regels en met een budget om de lokale besturen/groep van lokale besturen/een referentieregio daartoe aan te zetten.
- Per gemeente en per referentieregio (15 in Vlaanderen) wordt een projectie gemaakt (op basis van een aantal parameters) hoeveel van deze nieuwe statushouders zouden moeten voorzien worden van een woonaanbod. Er kan daarbij rekening gehouden worden met potentieel werkaanbod/mobiliteit/...
- Een gemeente of groep van gemeenten / of een referentieregio maakt een beleidsplan om dat woonaanbod te creëren. Daarin mogen alle types van woonvoorzieningen opgenomen worden, zolang ze maar kwaliteitsvol en betaalbaar zijn.
- De Vlaamse overheid keurt het plan goed en ondersteunt de indiener.

2. Toewijzingsreglement woonmaatschappijen (Herman Baert)

Herman Baert is bestuurder van de vzw Huren voor Buren uit Herent. Zij huren en onderverhuren woningen als doorgangswoningen aan voornamelijk erkende vluchtelingen. Herman stelt vast dat het recht op wonen is vastgelegd in de grondwet en de Vlaamse Codex Wonen, maar dat dit recht - met 176.000 kandidaat huurders op een de wachtlijst voor een sociale woning - niet geëffectueerd wordt.

De nijpende schaarste is volgens hem 'georganiseerde schaarste'. Het zet de Vlaamse overheid ertoe aan om steeds meer voorwaarden op te leggen, zoals taal- en werkvoorwaarden, aan kandidaat huurders in plaats van het aanbod te vergroten.

De eerste essentiële vraag is dan ook: **Willen de aanwezige partijen het beleid van georganiseerde schaarste en uitsluitingsmechanismen verderzetten of veranderen?**

De nieuwe woonmaatschappijen zullen met het nieuwe toewijzingsmodel voor 80% toewijzen met de voorgangsregeling op basis van lokale binding. Dat wil zeggen dat wie de laatste 10 jaar 5 jaar onafgebroken in een gemeente of regio heeft gewoond, voorrang krijgt bij de toewijzing voor een sociale woning. Op plekken met weinig sociale woningen is dat voor nieuwkomers de facto een uitsluitingsmechanisme. Daarnaast zal de overige 20% versneld worden toegewezen aan specifieke doelgroepen. Het is echter niet duidelijk of nieuwkomers consequent een plek zullen krijgen in dit aanbod. Ook rond de mogelijkheid om een doelgroepenbeleid te voeren bestaan nog vraagtekens.

Welke plaats krijgen nieuwkomers in het nieuwe toewijzingsmodel van de woonmaatschappijen?

Moeten er meer toewijzingen gebeuren op basis van woonnood in plaats van chronologie en lokale binding?

Moet de Vlaamse overheid de voorwaarden op basis van taal en werk terugdraaien?

De politici aan het woord

Elisabet Okmen (Open Vld): Ontkent georganiseerde schaarste. Sociale huisvestingssector werd hervormd door fusieoperatie. Subsidies moeten verder omhoog voor woonmaatschappijen. Er moet ook gekeken worden naar onder andere projectontwikkelaars om de sociale woningbouw te versnellen. Het is een illusie dat we de wachtlijsten als regering op eigen houtje kunnen wegwerken.

Via het doelgroepenbeleid kan worden ingezet op sociale noden. Nieuwkomers kunnen ook als doelgroep worden afgebakend door woonmaatschappijen.

Eva Platteau (Groen): Sociale woningen moeten worden verdubbeld tegen 2030. Daarvoor moet ook gekeken worden naar nieuwbouw in de private sector. Toewijzingen moeten gebeuren op basis van woonnood en zou niet mogen worden gekoppeld aan andere voorwaarden.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Uiteraard moeten er meer sociale woningen komen. Op basis van de woonnood zou het aandeel sociale woningen op 20% moeten komen. We mogen doelgroepen niet tegen elkaar opzetten. We moeten ook kijken naar andere segmenten van de woningmarkt (private huurmarkt en eigenaarsmarkt).

Onno Vandewalle (PVDA): Bevestigt dat er georganiseerde schaarste is op de sociale woonmarkt. Het toevoegen van criteria is in die context fout en cynisch. Er moet meer worden geïnvesteerd in de sociale huurmarkt om schaarste op te lossen.

Reactie en vragen publiek

- Een groot deel van het patrimonium is verouderd en slecht gelegen. Moet er niet meer ingezet worden op renoveren van slechte en leegstaande woningen? Moet ook meer rekening gehouden worden met de bereikbaarheid?

Eva Platteau bevestigt nood aan renovaties. Aandacht voor kwetsbare huurders is hierbij belangrijk. Verwijst ook naar het belang van leegstandtaks en het herbekijken van statuut samenwonen. Is eveneens voorstander bouwshift richting meer verdichting. Robrecht Bothuyne zegt dat meeste renovatiepremies naar de meest kwetsbare mensen gaat. Er is veel leegstand in bijvoorbeeld winkels die meer moet worden ingevuld.

3. Discriminatie op de private huurmarkt (Julien Aernoudt)

Julien Aernoudt is stafmedewerker 'De Nieuwe Buren' bij ORBIT. Hij vervangt Joy Verstichele van het Vlaams Huurdersplatform. Hij verwijst naar lokale onderzoeken op basis van praktijktesten waaruit blijkt dat discriminatie nog steeds een wijdverspreid fenomeen is onder particulieren en makelaars. In een bevraging van LEVL gaven 59% van de bevroegde nieuwkomers aan dat ze geconfronteerd werden met discriminatie tijdens hun zoektocht naar een woning.

Er bestaan lokale meldpunten voor discriminatie op de huurmarkt in Vlaanderen, maar die blijken weinig gekend te zijn. Daarnaast is het ook niet evident om discriminatie hard te maken. Het is vaak woord tegen woord. De vraag is of het aan de slachtoffers van discriminatie is om zelf een oplossing af te dwingen.

Enkele lokale besturen hebben ervoor gekozen om zelf praktijktesten uit te voeren op de private huurmarkt. Zo'n proactieve aanpak heeft weldegelijk een significante impact op de vastgestelde discriminatie. Momenteel hangt het uitvoeren van een anti discriminatie beleid op de huurmarkt echter nog af van lokale goodwill.

Moet de Vlaamse overheid werk maken van een regelgevend kader voor overheidsinspecties om systematisch praktijktesten uit te voeren in de strijd tegen discriminatie op de woonmarkt?

De politici aan het woord

Robrecht Bothuyn (cd&v): Discriminatie is altijd laakbaar. Lokaal zijn er al besturen die praktijktesten uitvoeren. Probleem moet echter ten gronde worden aangepakt aan de hand van sensibilisering van eigenaars en makelaars.

Onno Vandewalle (PVDA): Praktijktesten zijn absoluut noodzakelijk. Daarbij moet eerst in gesprek worden gegaan met de eigenaar of makelaar. Bij herhaaldelijke overtredingen moet er worden gesanctioneerd. Discriminatie is een strafbaar feit. Voorstel voor regelgevend kader werd weggestemd in het Vlaams Parlement.

Elisabet Okmen (Open Vld): Niet tegen sanctioneren, maar er moet eerst gesensibiliseerd worden. Binnen nieuwe gelijkenkansen decreet worden concrete stappen gezet richting Vlaamse wooninspecties. Deze legislatuur werd ook vorm gegeven aan het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Eva Platteau (Groen): Voorstander van praktijktesten waarbij eventueel gesanctioneerd kan worden. In Leuven worden reeds praktijktesten ingezet, maar er wordt ook gesensibiliseerd. Vlaamse regering stapte uit Unia. Vlaams Mensenrechteninstituut heeft voornamelijk een bemiddelende rol, terwijl Unia ook meestapte met slachtoffers naar de rechtbank.

Reactie en vragen publiek

- Er wordt te veel gerekend op lokale goodwill. Veel gemeenten geven tegengas. Nood aan meer verantwoordelijkheid bij Vlaams overheid om praktijktesten in te voeren en recht op wonen te behartigen.
- Veel burgers zetten zich in op woonbegeleiding van nieuwkomers en ook het tegen gaan van discriminatie. Wat vinden jullie daar van?

Maxim Veys zegt dat er steeds wordt geschermd met lokale autonomie. Grotere steden hebben vaak grotere opvangcapaciteit, kleinere gemeentes hebben vaak meer

beschikbare wooncapaciteit. **Elisabet Okmen** ziet voor lokale besturen en burgerinitiatieven een rol weggelegd bij ondersteuning en begeleiding. Zegt dat vrijwilligers nieuwkomers naar woonmaatschappij moeten doorverwijzen. Het is de kerntaak van de woonmaatschappijen om tegemoet te komen in woonnoden. Verwacht veel van versnelde toewijzing en doelgroepenbeleid van nieuwe toewijzingsmodel in deze.

4. Samenhuizen (Ruben Laflere en Didier Vanderslycke)

Ruben Laflere is actief in de sociaal-artistische wereld en woont ondertussen twee jaar samen met een vluchteling via de Melding Tijdelijk Wonen in Gent. Hij woont samen met Berhane, een jonge Eritrese vluchteling bij zijn partner. Ondertussen woont hij in zijn eigen woning samen met Tony, een advocaat uit Burundi. Samen met zijn partner delen ze de woningen en ondersteunen ze de nieuwkomers in hun integratietraject.

In het kader van de aanvraag van een Melding Tijdelijk Wonen kwam een wooninspecteur op bezoek. Die verklaarde de woning onbewoonbaar, maar later bleek dat die verklaring was gebeurd op basis van de (strengere) vereisten voor kamerwonen. Het gebrek aan kennis over de juiste procedure inzake Tijdelijk Wonen bij de stadsdiensten zorgde in deze situatie voor onnodig veel stress.

Didier Vanderslycke is coördinator bij ORBITvzw. Hij vervangt Mieke Schrooten van Odisee die haar onderzoek rond #plekvrij ging komen toelichten. In dat onderzoek werden gastgezinnen van tijdelijk beschermden uit Oekraïne bevestigd. Uit het onderzoek bleek dat de meeste gastgezinnen de uitwisseling met hun Oekraïense gasten als positief ervaren. Zij gaven anderzijds aan dat er een gebrek aan ondersteuning vanuit het beleid was die zich bij veel respondenten vertaalde in een uitzichtloze situatie.

De studie van Odisee beveelt aan om werk te maken van een begeleidingsdienst die het samenwonen tussen eigenaar bewoners en erkende vluchtelingen en/of tijdelijk beschermden faciliteert. Zo'n begeleidingsdienst – die ORBIT in de markt heeft gezet als 'Onder1Dak' met een vluchteling - ondersteunt gastgezinnen en vluchtelingen door middel van vormingen, begeleiding, administratieve ondersteuning. Er kan ook toegezien op een correcte toepassing van het wettelijke kader en op de kwaliteit van de personen die zich aanmelden voor het samenhuizen én een goede match maken tussen woningzoeker en woonaanbieder.

Moet de Vlaamse overheid investeren in een begeleidingsdienst die het Onder1Dak samenwonen tussen erkende vluchtelingen en eigenaars faciliteert?

De politici aan het woord

Maxim Veys (Vooruit): Uitstroomprojecten die zoektocht van een woning vanuit de opvang faciliteren zijn nodig. Vooruit is voorstander van begeleidingsdienst, zet het in programma en haalt inspiratie uit Nederland bij de organisatie 'TakeCareBnb'.

Eva Platteau (Groen): Ook bij Groen staat de begeleidingsdienst in het partijprogramma. Is verbaasd dat Melding Tijdelijk Wonen niet goed gekend is en vindt dat politie en wooninspecteurs beter geïnformeerd moeten worden. Daarnaast is er ook een sterk middenveld met goede professionele omkadering nodig.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Is geen voorstander van centrale begeleidingsdienst als die vanuit de overheid zou opgezet worden. Vindt het wel belangrijk dat er meer financiële ondersteuning komt voor lokale besturen, organisaties en vrijwilligers.

Reactie en vragen publiek

- Na drie jaar is het niet meer mogelijk om een woning op te splitsen via de Melding Tijdelijk Wonen. Vraag naar verlenging van deze periode.
- De Melding Tijdelijk Wonen wordt bij inspectie nog te vaak beoordeeld als kamerwonen. Zorgt voor onrechtmatige onbewoonbaarheidsverklaringen. Informatie moet beter verspreid worden.
- Het is niet de bedoeling van ORBIT dat het een begeleidingsdienst zou zijn 'van de overheid', wel dat de overheid een kader en middelen voorziet voor een initiatief van het middenveld om zo'n dienst op te richten. Je kan het vergelijken met het statuut dat Pleegzorg nu heeft.

Eva Platteau beaamt nog dat deze drempels moeten worden weggenomen.

5. Permanente tijdelijkheid (Babette Wyckaert)

Babette Wyckaert is vrijwilliger bij Mondiale Werken regio Lier en de Woongenoten. Mondiale Werken ondersteunt kwetsbare huurders in hun zoektocht naar een woning. Zij hebben ook enkele doorgangswoningen. De Woongenoten kopen woningen via Wooncoop die dan ter beschikking worden gesteld van voornamelijk erkende vluchtelingen.

Wanneer vluchtelingen na erkenning niet op tijd een woning kunnen vinden dreigt dak- of thuisloosheid. Vrijwilligersinitiatieven signaleren dit al langer, maar nu ook steeds vaker. Die dynamiek geldt ook voor andere groepen zoals jongeren die een jeugdinstelling moeten verlaten. Er zijn in Vlaanderen heel wat initiatieven die zich tot deze doelgroepen richten.

Er is nood aan een broodnodige tussenstap tussen de opvang en een woning. Er moeten extra inspanningen worden gedaan in, onder andere, de vorm van nood- en doorgangswoningen. Die doorgangswoningen zijn best goed gelegen en permanent van aard.

Babette verwijst dan naar de Brusselse 'broedplekken' waar verschillende organisaties ruimte en infrastructuur delen en waar wonen, begeleiding en andere vormen van ondersteuning worden gecombineerd. Dit soort projecten zijn voorbeeldig en kunnen als voorbeeld dienen voor een Vlaams anti-dakloosheid beleid.

Moet de Vlaamse overheid meer investeren in tijdelijke opvang van permanente aard?

De politici aan het woord

Maxim Veys (Vooruit): Er moet meer en drastisch worden geïnvesteerd in sociale woningen. Modulaire woonunits worden reeds gefaciliteerd door de Vlaamse regering. Meer flexibiliteit is nodig om tijdelijke opvang te creëren. Ook wat het mengen van doelgroepen betreft. Haalt aan dat de bevoegdheid om dak- & thuisloosheid aan te pakken te verspreid ligt: We moeten kijken naar een commissaris voor de dak- en thuisloosheid.

Onno Vandewalle (PVDA): Tijdelijke opvang van permanente aard is zeer belangrijk en het middenveld speelt een belangrijke rol in het uitwerken van projecten. Permanente tijdelijkheid geeft flexibiliteit buiten de vastgeroeste kaders. Er kan ook doelgroepengericht gewerkt worden.

Eva Platteau (Groen): Housing First staat in het partijprogramma van Groen. Momenteel worden Housing First projecten gefinancierd vanuit het kabinet grootstedenbeleid, maar eigenlijk ligt de bevoegdheid bij Vlaanderen. We moeten inzetten op noodwoningen, maar ook op het voorkomen van dak- en thuisloosheid.

Elisabet Okmen (Open Vld): Verteld over structureel woning tekort. Brug tussen bouwsector en de sociale sector wordt nog te weinig geslagen. Bouwsector kent de noden vanuit de sociale sector niet goed. Er is een nauwere samenwerking nodig. Geeft ook aan dat er naar creatieve invullingen van leegstand moet worden gekeken, zoals bijvoorbeeld in woonruimtes boven winkelpanden.

Reactie en vragen publiek

- Probleem is dat doorgangswoningen maar niet leeg komen te staan. Systeem van permanente tijdelijkheid werkt enkel als er doorstroom is.
- Het is frappant dat deze vraag gesteld wordt. De Vlaamse overheid heeft deze legislatuur een fusieoperatie doorgevoerd van de SVK's en SHM's om de sociale woonsector overzichtelijker en uniformer te maken. Is het voorzien van permanente tijdelijkheid nu de taak van de woonmaatschappijen? Of zullen middenveldorganisaties die rol op zich nemen om uiteindelijk opnieuw meer en meer de voormalige SVK's te vervangen en zo een nieuwe parallelle sector te vormen.

Robrecht Bothuyne antwoordt dat nieuwe woonmaatschappijen geen zaligmakende oplossing hebben en dat er wisselwerking kan zijn met innovatieve woonvormen die met Vlaamse financiering ondersteunt worden. Maxim Veys vergelijkt permanente tijdelijkheid met Finse woonmaatschappijen die specifiek naar Housing First projecten gaan zoeken. Fusie operatie was foute beslissing en heeft tot onnodige stilstand geleid.

6. Koppeling tussen mobiliteit en wonen

Pol Ostyn is vrijwillige huizenjager bij Karibu vzw. Karibu huurt en onderverhuurt woningen aan erkende vluchtelingen in Anzegem. Hij verteld over het nieuwe vervoersplan waarbij basisbereikbaarheid in plaats van basismobiliteit centraal wordt geplaatst. Zij worden geconfronteerd met nieuwkomers die daardoor niet meer op hun werk, hobby's of op de school van hun kinderen geraken.

Mensen willen liever in een centrumstad zoals Kortrijk dan in Anzegem wonen, maar de huurprijzen zijn er voor nieuwkomers vaak te hoog. Een rijbewijs uit het land van herkomst is niet altijd geldig en een auto is voor een groot deel nieuwkomers niet betaalbaar. Voor hen zijn bussen en trams dus zeer belangrijk. Met het schrappen van bushaltes dreigt voor zij die noodgedwongen een minder goed gelegen woning huren nu mobiliteitsarmoede.

Hoe kunnen we het woonbeleid beter afstemmen op mobiliteitsbeleid?

Moeten we naar een kernversterking van het Vlaamse woonaanbod?

Politici aan het woord

Robrecht Bothuyne (cd&v): Gaat uit van kernversterking om woonaanbod te vergroten met betere mobiliteit tussen stadskernen. Tekort aan woningen op elk segment van de woonmarkt. Nieuwkomers en andere sociaal kwetsbare mensen zijn eerste slachtoffer. Nieuwe mobiliteitsplan kan hen versterken door uitgebreide aanbod tussen de stadskernen.

Eva Platteau (Groen): Ziet nieuwe vervoersplan als een creatie van schaarste. Het is belangrijk om meer te investeren in openbaar vervoer. Kernverdichting mag geen excuus zijn mobiliteitsaanbod in te perken.

Onno Vandewalle (PVDA): Veel mensen willen De Lijn niet nemen, maar ze hebben geen andere keuze. Er moet meer worden geïnvesteerd in openbaar vervoer, want de schaarste wordt momenteel georganiseerd. Openbaar vervoer is de oplossing, niet de auto.

Maxim Veys (Vooruit): Er is geen mobiliteitsplan in Vlaanderen. Probleem met ruimtelijke plannen is dat ze geen sociaal ruimtelijke plannen zijn. Werkt ook leegstand van sociale woningen in de hand omdat mensen niet in slecht gelegen woningen willen wonen.

Elisabet Okmen (Open Vld): We wonen te versnipperd. Nood aan kernversterking. Eenzijdige pleidooi dat er elk uur van de dag lege bussen moeten rijden. Vooral veel aanbod in kernen. Er wordt ingezet op meer deelmobiliteit. Onbereikbaarheid moet lokaal worden aangekaart.

Reactie en vragen publiek

- Doelgroep is onvoldoende gekend. Auto's delen is niet evident. Fietsen delen ook niet, maar wij zetten als vrijwilligers in om nieuwkomers te leren fietsen. Kernen niet betaalbaar dus openbaar vervoer essentieel.

Eva Platteau herhaalt belang van openbaar vervoer. Geeft voorbeeld van Brussel waar openbaar vervoer goedkoper werd. Ook oudere mensen hebben nood aan sterk openbaar vervoer.

- Vrijwilliger haalt aan dat ze als middenveld willen bijdragen aan verdichting, maar dat hen dat moeilijk wordt gemaakt. Eigenaar wil bouwen om te verhuren aan vluchtelingen met hun hulp, maar eigenaar kan niet bouwen aan verminderde btw omdat zij niet als vereniging met sociaal doel worden gezien.
- Ook eigenaars die aan vluchtelingen verhuren krijgen systematisch inspectie, bij andere tehuurstellingen gebeurt dit niet. Bepaalde kwaliteitseisen zijn te streng.

Robrecht Bothuyne ziet marge om regelgeving op woonmarkt terug te schroeven.

- Er moet ook aandacht zijn voor het recht op wonen voor mensen zonder wettig verblijf.
- Belang van taalgebruik wanneer we spreken over mensen met een migratiegeschiedenis.

Eva Platteau vindt aandacht voor mensen zonder wettig verblijf belangrijk. De OESO heeft België op de vingers getikt voor gebrekkige aandacht voor mensen zonder wettig verblijf tijdens de pandemie. In Leuven wordt daklozenopvang opengesteld voor deze mensen.

- Spijtig dat er geen nieuwkomers aanwezig waren op het debat. Vraag aan politici om tussen de mensen te gaan staan.

Onno Vandewalle bevestigt belang om tussen de mensen te staan. Vertelt over hoe zijn politiek engagement startte toen hij geconfronteerd werd met schrijnende omstandigheden in het Maximiliaanpark. Mensen die daarmee geconfronteerd worden kijken anders naar ons land.

Tot slot

We danken alle politici, experts, het gehele publiek, moderator Steven Vanden Bussche en het personeel van het Vlaams Parlement om het leerdebat mogelijk te maken. Dit gesprek moeten we de komende maanden en jaren absoluut verderzetten.

ORBIT organiseert de komende maanden nog anderen leerdebatten over interlevensbeschouwelijk samenlevingsbeleid, rechtvaardig migratiebeleid, het aanpakken van racisme, en vertrouwen en participatie in de superdiverse migratiesamenleving. Interesse? Neem dan een kijkje op onze [website](#) voor meer info!

Dit leerdebat maakte deel uit van de campagne #Iedereenaanboord.

#IEDEREEN AANBOORD

Met dank aan

Vlaanderen
verbeelding werkt

Voor meer info contacteer julien@orbitvzw.be (tel. +32472655245)

